

College Aruba financieel toezicht

Aan

De minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur
De voorzitter van de Staten van Aruba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Contactpersoon

Cluster Aruba

Datum

7 juni 2018

Ons kenmerk

Cft 201800133

Pagina

1/5

Telefoonnummer

+5999 4619081

E-mail

info@cft.cw

Uw kenmerk

Bijlage

-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp

Advies op basis van artikel 11 lid 5 LAft

Geachte mevrouw Ruiz-Maduro en heer Thijsen,

Op 11 mei jl. heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) zijn advies op de vastgestelde begroting 2018 verzonden. Hierin merkte het CAft op dat de begroting van het Land een tekort van 3,0% bbp laat zien. Inclusief collectieve sector zou het tekort 2018 uitkomen op 2,8% bbp, waarmee niet is voldaan aan de LAft-norm voor 2018 van een overschot van 0,5% bbp. Het CAft heeft eerder geconcludeerd dat de LAft-norm in 2018 buiten bereik is. Om binnen afzienbare termijn te komen tot een pad richting houdbare overheidsfinanciën heeft het CAft in zijn advies op de ontwerpbegroting aanbevelingen gedaan. Zoals aangegeven in het advies n.a.v. de begroting waren drie van deze aanbevelingen naar het oordeel van het CAft onvoldoende in de begroting verwerkt. Op 24 mei jl. heeft de minister, in overeenstemming met de gevoelens van de Ministerraad, gereageerd op dit advies ex artikel 11 lid 4 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft). Hierbij ontvangt u op basis van artikel 11 lid 5 jo. artikel 12 lid 1 LAft de reactie van het CAft op dit schrijven.

Allereerst hebben wij in onze brief gewezen op het belang van het zo snel mogelijk komen tot een nieuw wettelijk normenkader. Het CAft dankt de minister voor de informatie over de bilaterale besprekingen die uw Land met Nederland voert. In onze reactie gaven wij tevens aan dat het aanbevelingswaardig is eerder dan in 2021 een financieringsoverschot van 0,5% bbp op de begroting te realiseren. Dit staat los van het feit dat het op dit moment nog aan wettelijke normen ontbreekt om de meerjarige begroting te toetsen. Het CAft benadrukt derhalve nogmaals het belang om spoedig tot een nieuw normenkader te komen. Een spoedige afronding is tevens noodzakelijk in verband met de voorbereidingsfase van de begroting 2019 en het financiële meerjarenkader.

Oordeel

In ons advies van 11 mei jl. hebben wij vastgesteld dat drie aanbevelingen in het advies op de ontwerpbegroting 2018 onvoldoende zijn verwerkt in de vastgestelde begroting 2018. Op basis van de reactie van 24 mei jl. is het CAft van oordeel dat de aanbeveling "handhaaf de in het Financieel Economisch Memorandum genoemde maximum van 90% voor de schuldquote" voldoende nader is toegelicht. Het CAft is content met de toezegging dat dit maximum dit jaar niet zal worden overschreden.

Aan de andere aanbevelingen, "het financieringstekort 2018 is lager dan 2017" en "de meerjarige personeelsuitgaven dienen een dalende trend te laten zien", is naar het oordeel van het CAft vooralsnog onvoldoende invulling gegeven.

Het financieringstekort 2018 is lager dan 2017

Het CAft heeft aanbevolen om het financieringstekort in 2018 lager te laten zijn dan het financieringstekort in 2017. Hierbij dient volgens het CAft onder andere rekening te worden gehouden met een correctie voor de dividendopbrengsten van Refineria di Aruba (RdA). De minister geeft aan dat inmiddels een eerste storting en een toezegging van de RdA is ontvangen, waardoor er voldoende grondslag is om het betreffende bedrag van AWG 17,5 miljoen in de begroting van 2018 op te nemen. Volgens het CAft is het op basis van de beschikbare informatie nog steeds onvoldoende zeker dat de AWG 17,5 miljoen in 2018 zal worden gestort. In de nieuwe informatie van de minister ziet het CAft geen nieuwe feiten die er op wijzen dat de ontvangst van dit bedrag wel als realistisch kan worden bestempeld. Derhalve herhaalt het CAft zijn aanbeveling om, rekening houdend met deze correctie, het financieringstekort 2018 lager te laten zijn dan het tekort 2017. De alternatieve dekking dient verwerkt te worden in de begroting middels een begrotingswijziging en dient van een duurzaam karakter te zijn. Voorts is eerder met de minister afgesproken dat ontvangsten van de RdA zullen worden betrokken bij het verder verlagen van het financieringstekort.

De meerjarige personeelsuitgaven dienen een dalende trend te laten zien

In het advies op de vastgestelde begroting 2018 heeft het CAft de minister gevraagd om de personeelsuitgaven in 2018 op het niveau van de begroting 2017 te maximeren (AWG 379 miljoen). Op basis van door de minister aangedragen argumenten is het CAft er niet van overtuigd dat de personeelsuitgaven van 2017 op 2018 dienen te stijgen en het CAft vraagt u dit alsnog in de begroting aan te passen. Daarnaast is geadviseerd om een meerjarig plan te presenteren waaruit blijkt dat de personeelsuitgaven de komende jaren structureel gaan dalen. Met instemming heeft het CAft gelezen dat een werkgroep o.l.v. de minister-president thans bezig is met het opstellen van een personeelsplan, voor de korte, middellange en lange termijn. De minister geeft aan dat dit plan reeds in voorbereiding is en eind mei 2018 gepresenteerd wordt aan de Ministerraad. Het CAft vraagt u om dit plan te mogen ontvangen en dit plan te verwerken in de ontwerpbegroting 2019 en latere jaren.

Het CAft verzoekt u de begroting 2018 aan te passen op basis van bovenstaande adviezen en om, op basis van artikel 11 lid 5 jo. artikel 12 lid 1 LAft, binnen zeven dagen, dus op 14 juni a.s., op dit verzoek te reageren. Afhankelijk van uw reactie beoordeelt het CAft of de Rijksministerraad nader wordt bericht.

Toelichting

Verlaging financieringstekort

Het CAft heeft aanbevolen om het financieringstekort in 2018 lager te laten zijn dan het financieringstekort in 2017. In de begroting zijn dividendopbrengsten van Refineria di Aruba (RdA) opgenomen (AWG 17,5 miljoen). In onze reactie hebben wij aangegeven dat er twijfels zijn over het realiteitsgehalte van deze opbrengsten. In haar schrijven geeft de minister aan dat een eerste storting van RdA aan het Land is ontvangen en dat RdA de minister heeft aangegeven dat zij in 2018 volgens schema zullen gaan storten. Eind 2017 is vastgesteld dat ondanks eerdere stortingen en toezeggingen door de RdA de begrote dividendontvangsten voor 2017 niet (volledig) zijn ontvangen. Wij ondersteunden toen vanuit het voorzichtigheidsprincipe daarom het besluit om deze ontvangsten uit de begroting 2017 te halen. Wij hebben met de minister afgesproken dat eventueel nog te ontvangen dividendbetalingen van RdA en andere 'meevallers tijdens de uitvoering van de begroting' direct zouden worden aangewend om het financieringstekort in 2018 te beperken en dus niet mogen dienen als dekking voor extra lasten (Cft 201800057). De nieuwe informatie van de minister is volgens het CAft onvoldoende basis om de begrote AWG 17,5 miljoen te handhaven. Derhalve herhaalt het CAft zijn aanbeveling om een alternatieve dekking te komen en deze middels een begrotingswijziging te implementeren.

De minister geeft aan dat onverwacht een toezegging is gekregen van een winstuitkering van de Centrale Bank van Aruba. Conform onze eerdere afspraken verzoeken wij de minister ook deze meevaller direct in te zetten voor verlagen van het begrote financieringstekort in 2018.

Ten aanzien van de dividendopbrengsten van Aruba Tourism Authority (ATA) hebben wij de minister gewezen op een dubbeltelling. Wij zijn het met de minister eens dat dit uiteindelijk formeel pas kan worden vastgesteld bij oplevering van de jaarrekening 2017 van het Land. Wij wachten de verwerking in de jaarrekening hieromtrent af en gaan ervan uit dat een eventuele dubbeltelling in de begroting 2018 zal worden gecorrigeerd.

Rekening houdend met bovengenoemde correcties voor RdA, stijgt het financieringstekort naar 3,2% bbp, dus tot boven het niveau van 2017 (3,1% bbp). Wij verzoeken u nogmaals aanvullende maatregelen te treffen die ervoor zorgen dat het financieringstekort in 2018 uitkomt op 3,0% van het bbp of lager.

Daling personeelsuitgaven

In het advies op de vastgestelde begroting 2018 is geoordeeld dat niet is voldaan aan de aanbeveling van het CAft om in 2018 stappen te nemen richting het terugbrengen van de personeelsuitgaven.

Het CAft heeft de minister gevraagd om de personeelsuitgaven te maximeren op het niveau van de gewijzigde begroting 2017. In de begrotingswijziging 2017 kwamen de personeelsuitgaven uit op AWG 379 miljoen. De minister geeft aan dat in het Financieel Economisch Memorandum (FEM) reeds een plan is gepresenteerd om de personeelsuitgaven te verlagen met AWG 3 miljoen per jaar. Deze structurele daling wordt echter volledig teniet gedaan door de autonome groei van 3% (ca. AWG 9 miljoen) in het FEM. De minister geeft daarnaast aan dat de begrote toename van personeelsuitgaven vrijwel geheel verband houdt met de tijdelijke toename van personeel in het kader van de uitvoering van het sociaal crisisplan. Het CAft constateert echter uit analyse van de tweede nota van wijziging bij de begroting 2018 dat zeker de helft van de stijging van personeelsuitgaven geen verband houdt met het sociaal crisisplan. Zo zijn er stijgingen verband houdend met additionele overwerkkosten van KPA (AWG 2,3 miljoen) en van KIA (AWG 1,8 miljoen), extra vacatures bij KPA (AWG 0,3 miljoen) en KIA (AWG 0,2 miljoen) en een nieuw bezoldigingssysteem voor de douane (AWG 1,2 miljoen) opgenomen in de nota van wijziging. Deze houden volgens het CAft geen direct verband met het sociaal crisisplan.

De minister geeft aan dat de verwachting is dat de personeelsuitgaven mede als gevolg van afvloeiing van personeel lager zullen uitkomen dan de begroting, maar dat uit behoedzaamheid in verband met rechtszaken vooralsnog een hogere raming is opgenomen. Het CAft adviseert de minister er actief op te sturen dat mede door afvloeiing en natuurlijk verloop de realisatie van de personeelsuitgaven uitkomen op maximaal het niveau van de begroting 2017. De door de minister aangehaalde argumenten geven derhalve onvoldoende aanleiding om ons advies te doen wijzigen. Het CAft verzoekt u daarom alsnog middels een wijziging van de begroting 2018 de personeelsuitgaven op het niveau van de gewijzigde begroting 2017 te brengen (AWG 379 miljoen).

Daarnaast is geadviseerd om een meerjarig plan te presenteren waaruit blijkt dat de personeelsuitgaven de komende jaren structureel gaan dalen. De minister geeft aan dat dit plan reeds in voorbereiding is en eind mei 2018 wordt verwacht. Het CAft ondersteunt het initiatief om eind mei een plan te presenteren aan de Ministerraad om op korte, middellange en lange termijn zorg te dragen voor een verlaging van de personeelsuitgaven. Het CAft ontvangt graag zo spoedig mogelijk een afschrift van dit plan.

Maximering schuldquote

In het FEM dat integraal onderdeel van de vastgestelde begroting 2018 vormt, is aangegeven dat Aruba een maximum schuldquote van 90% bbp zal hanteren. Indien de in de vastgestelde begroting opgenomen schatkistpromessen van AWG 203 miljoen zouden worden aangetrokken, zou de schuldquote eind 2018 uitkomen op bijna 92% bbp. De minister geeft in haar schrijven aan dat ongeveer AWG 70 miljoen hiervan niet zal worden aangetrokken, waardoor de schuldquote onder de 90% bbp blijft. Het CAft beschouwt dit als een toezegging dat dit maximum dit jaar niet zal worden overschreden.

Kenmerk
Cft 201800133
Blad
5/5

Tevens geeft de minister in haar reactie aan dat, alhoewel voor het ontvangstenkader vanuit behoedzaamheid is uitgegaan van een nominale groei van 1%, voor de bbp-raming gedurende het jaar de prognose van de CBA (thans 1,4% voor 2018) zoals gebruikelijk zal worden gebruikt. Het CAft is akkoord met het blijvend hanteren van de door de CBA gepubliceerde ramingen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het CAft graag bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Aruba
De directeur van de directie Financiën van Aruba